

ถ่ายทอดเรื่องราวความสามารถและทักษะของคนไทย อันเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ที่ผ่านการเรียนรู้ เลือกรส รังสรรค์ พัฒนาและถ่ายทอดสืบต่อกันมาจากบรรพบุรุษไทย เพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยให้สมดุลกับสภาพแวดล้อมและเหมาะสมกับยุคสมัยในปัจจุบัน พร้อมสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและเตรียมพร้อมสำหรับสังคมแห่งการเรียนรู้ในอนาคตบนพื้นฐานของภูมิปัญญาไทย

This column aims to communicate the stories of Thais' ability and skill, resulting from accumulating experiences through learning, selection, refinement, development and transfer from Thai ancestors to solve problems and develop Thais' way of life in balance with environment and suitable with the period, whilst creating pride in being Thai and preparing for the learning society in the future based on Thai wisdom.

ครูคุณณัฏฐ์ ฤทธิเดช

ครูภูมิปัญญาไทย ด้านศิลปกรรม (ศิลปะการต่อสู้ประจำชาติไทย)

จากครอบครัวที่มีบรรพบุรุษผู้กล้าหาญ ช่วยราชการบ้านเมืองสืบเนื่องมาหลายชั่วอายุคน ครูคุณณัฏฐ์จึงสนใจที่จะเจริญรอยตามบรรพบุรุษ ด้วยการเข้าศึกษา ศิลปะการต่อสู้ประจำชาติจากอาจารย์สมัย เมษะมาน ที่สำนักดาบพุทไธสวรรย์ ด้วยเห็นว่าครูคุณณัฏฐ์สนใจในศิลปะการต่อสู้ประจำชาติมาก จึงถ่ายทอดองค์ความรู้ให้โดยไม่ปิดบัง และทุกครั้งที่ได้เดินทางไปเผยแพร่ศิลปะการต่อสู้ประจำชาติให้หน่วยงานต่างๆ อาจารย์สมัยมักให้ครูคุณณัฏฐ์ติดตามไปเรียนรู้ประสบการณ์ภาคสนามทุกครั้ง พร้อมทั้งยอดภูมิปัญญาด้วยการเข้าศึกษาเพิ่มเติมที่สถาบันศิลปะการต่อสู้ชั้นสูงโคโคกัน ประเทศญี่ปุ่น และของชาติต่างๆ เพิ่มเติมแล้วนำมาประยุกต์แก้ไขข้อต่อศิลปะการต่อสู้ของไทยให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น และถ่ายทอดศิลปะดังกล่าวให้แก่เยาวชน หน่วยงานความมั่นคงของชาติและประชาชน ให้รู้จักใช้ศิลปะการต่อสู้ประจำชาติ เพื่อปกป้องชีวิตทรัพย์สิน และผืนแผ่นดินไทย โดยปัจจุบันครูคุณณัฏฐ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ และผู้เชี่ยวชาญศิลปะการต่อสู้อาวุธไทย โบราณและมวยไทย สถาบันการต่อสู้ป้องกันตัวปรามอัยมพพุทไธสวรรย์

นายจันทร์ดี แก้วขุ่ม

ครูภูมิปัญญาไทย ด้านอุตสาหกรรม และหัตถกรรม (การแกะสลักไม้)

แม่เกิดมาในครอบครัวที่ยากจน แต่ครูจันทร์ดีก็ไม่เคยย่อท้อ หลังแต่งงานกับ ภรรยาแห่งบ้านหลุก อำเภอแม่ทะ จังหวัด ลำปาง จึงยึดอาชีพรับจ้างทำนาทำไร่ เลี้ยงปากท้อง แต่ด้วยความเป็นคนขยัน ซื่อสัตย์และไม่ชอบหยุดนิ่ง ประกอบกับ มีพื้นฐานวิชาการแกะสลักที่สืบทอด มาจากบรรพบุรุษ จึงเริ่มทดลองการแกะสลักรูปแบบสัตว์ต่างๆ ขึ้น ทั้งนี้ด้วยความเป็นคนช่างสังเกต ละเอียดลออ มีสมาธิ ใจรัก และอดทน แม้ในช่วงแรกๆ งานยังไม่สวยงามเท่าที่ควร แต่ครูจันทร์ดีก็ไม่ล้มเลิกในกลางคัน พยายามเรียนรู้ สังเกต และปรับปรุงฝีมือตนเองอยู่เสมอ ที่สุดความสามารถของครูจันทร์ดีจึงเป็นที่ประจักษ์ผ่านทางผลงานแกะสลักไม้ที่สวยงามประณีตและเหมือนจริงได้ ในที่สุด นอกจากนั้นครูจันทร์ดียังมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการแกะสลักไม้ทุกประเภท รวมถึงการเป็นผู้เชี่ยวชาญในการเลือกชนิด ขนาด ประเภทของไม้ที่เหมาะสมกับงานแกะสลักแต่ละประเภท อีกด้วย โดยครูจันทร์ดีได้ถ่ายทอดวิชาการแกะสลักให้แก่คนในหมู่บ้านและผู้ที่สนใจอย่างกว้างขวาง จนบ้านหลุกกลายเป็นหมู่บ้านหัตถกรรมแกะสลักที่มีชื่อเสียงไปทั่วทั้งในประเทศและต่างประเทศ

นายมนัส สุขสาย

ครูภูมิปัญญาไทย ด้านภาษาและวรรณกรรม

ด้วยพื้นฐานครอบครัวที่ยากจน จึงใช้ชีวิต บ้านเกิดแห่งบ้านหน้าหม้อ จังหวัด อำนาจเจริญ เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้วิชา และเติบโต ครูมนัสจึงได้ซึมซับรับเอา ขนบธรรมเนียม ประเพณี และพิธีกรรมต่างๆ ของชาวอีสานมาไว้ในสายเลือด ตั้งแต่สมัยยังเด็ก พร้อมได้ศึกษาเจาะลึก ในทางพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะวิชา แผนกธรรมบาลี ไวยากรณ์ อักษรโบราณ อักษรขอม อักษรธรรม อักษรไทยน้อย รวมถึงวรรณกรรมและศิลปะอีสาน จนเชี่ยวชาญและแตกฉานในขณะเป็น สามเณรและพระภิกษุ รวมถึงการเจาะลึก เรียนในระบบจนสำเร็จระดับปริญญาตรี และปริญญาโท ครูมนัสมีผลงานการถ่ายทอดและเผยแพร่องค์ความรู้ที่ หลากหลายอย่างต่อเนื่อง จนเป็นที่ยอมรับ ของสังคมโดยเฉพาะวาทศิลป์ และการเขียนวรรณกรรมอีสานที่สนุกสนาน เพลิดเพลิน มีภาษาสละสลวย เนื้อหาให้ความรู้ในเชิงปรัชญา แนวคิดต่างๆ ในการดำเนินชีวิต ทำให้คนในสังคมอีสาน เกิดความตระหนักถึงคุณค่าในภาษาและ วรรณกรรม ซึ่งเป็นการสืบสานสร้างสรรค์ มรดกทางศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น ให้ดำรงอยู่ต่อไป ครูมนัสจึงได้รับสมญานามจากชาวอีสานว่าเป็น “ครูของผู้เฒ่า”

